

Spravedlnost podle Sandela

Doc. Milan Znoj

LS 2016/17

Obsah

Seminář je věnován četbě a interpretaci knihy Michaela Sandela *Spravedlnost: Co je správné dělat* (Karolinum, Praha 2015). Otázky spravedlnosti jsou zde rozebírány v kontextu veřejných diskusí v současné americké společnosti. Spravedlnost je přitom vykládána na pozadí dějin politické filozofie, kde se rýsují tři hlavní cesty morální argumentace, počínaje utilitarismem, přes kantovskou teorii práv, po komunitaristické učení o občanské ctnosti. Kniha přináší množství konkrétních příkladů a polemik převzatých z veřejného diskurzu, které budou na hodině postupně rozebírány, aby se studenti náležitě poučili o hlavních směrech soudobé politické filozofie.

Podmínky absolutoria:

- 1) Příprava alespoň jednoho seminárního čtení na hodině.
- 2) Nejvýše tři absence. Odůvodněná větší absence může být nahrazena po dohodě s vyučujícím mimořádnou písemnou prací.

Témata:

1. Tři teoretické přístupy k morální úvaze: maximalizace blahobytu, respektování svobody, prosazování ctnosti
Text: Sandel: Kapitola 1 Jednat správně
2. Utilitarismus: Benthamovy návrhy a dvě hlavní námítky (individuální práva, měřítko hodnot)
Text: Sandel: Kapitola 2
3. Libertarianismus: Sebevlastnictví
Text: Sandel: Kapitola 3
4. Meze kontraktualismu: trh a morálka
Text: Sandel: Kapitola 4
5. Základní pojmy Kantovy etiky a jejich aplikace na sex, lži a politiku
Text: Sandel: Kapitola 5
6. Rawlsovy principy spravedlnosti, morální arbitrárnost a námítky proti principu difference
Text: Sandel: Kapitola 6
7. Pozitivní diskriminace
Text: Sandel: Kapitola 7
8. Spravedlnost a morální zásluha
Text: Sandel: Kapitola 8
9. Dilemata loajality a kolektivní odpovědnost
Text: Sandel: Kapitola 9, bez části Bytosti vyprávějící příběhy (MacIntyre)
10. Stát, hranice a vlastenectví
Text: Sandel: Kapitola 9
11. Problém neutrality práva: potraty, kmenové buňky a LG manželství
Text: Sandel: Kapitola 10
12. Politika obecného dobra: komunitární témata v politice
Text: Sandel: Kapitola 10